

KADINLAR VE KURTULUŞ

"Bir kadının gücü, yalnızca kendi hayatını değil, tüm dünyayı dönüştürebilecek kadar büyüktür."

- Maya Angelou

YERYÜZÜNDE GÖRDÜĞÜMÜZ
HER ŞEY
KADININ ESERİDİR.

8 MART
DÜNYA KADINLAR GÜNÜ
KUTLU OLSUN

5 MAYIS ORTAOKULU

İÇİNDEKİLER

1.GİRİŞ: Yayın Ekibinden ...	3
2. 5 Mayıs Ortaokulu öğretmenlerine	4
3. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Tarihi	5
4.8 Mart'ın uluslararası mecrada kabulü	6
5.Tarihte Uzun ve Anlamlı Bir Yoleculuk	3
6.Kurtuluş Savaşı'nda Vatani İçin Mücadele Eden Kahraman Türk Kadınları	13
7.Türkiye'de mesleklerinin ilki olan kadınlar	17

Yayın Ekibi

Metin ÖREN
İçerik

Ebru ÖZEN
Tasarım

Hakkari Yüksekova 5 Mayıs Ortaokulu Adına

İshak Yiğit
Okul Müdürü

YAYIN EKİBİNDEN...

Her yıl 8 Mart'ta, dünyadaki tüm kadınların gücünü, başarılarını ve emeklerini kutlamak için bir araya geliriz. Dünya Kadınlar Günü, sadece kadınların toplumdaki yerini onurlandırmakla kalmaz, aynı zamanda eşitlik, haklar ve fırsatlar konusunda daha fazla adım atılmasının gerektiğini de hatırlatır.

Kadınlar, tarih boyunca sayısız alanda büyük başarılar elde etmiş, ailelerine ve toplumlarına güç katmışlardır. Ancak, hala birçok ülkede kadınlar eşit haklar ve fırsatlar konusunda mücadele etmeye devam etmektedir. 8 Mart, bu mücadelenin bir simgesi, aynı zamanda kadınların haklarına duyulan saygının bir ifadesidir.

5 Mayıs Ortaokulu olarak, kadınların gücüne inanıyoruz ve onların her alanda daha da güçlenmesi için sorumluluk alıyoruz. Eğitimde fırsat eşitliği sağlamak, kadınların seslerini duyurmasına yardımcı olmak, onların potansiyellerini tam anlamıyla ortaya koymalarını desteklemek bizler için çok önemlidir.

Bu özel günde, başta annelerimiz, öğretmenlerimiz, arkadaşlarımız ve tüm kadınlar olmak üzere, her birinin hayatımıza kattığı değer için teşekkür ediyoruz. Kadınlar, hayatta her zaman ilham kaynağımız olmuş ve olmaya devam etmektedir. Gelecek nesillerin, kadınların eşit haklarla daha özgür bir dünyada yaşayacağına olan inancımızı yinelemek isteriz.

Birlikte daha güçlü, daha adil ve eşitlikçi bir dünya için el birliğiyle çalışmaya devam edelim. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun!

YAYIN EKİBİ

- Metin ÖREN , Ebru ÖZEN

5 Mayıs Ortaokulu'nun Kadın Öğretmenlerine

Her gün bize ilham veren, sabırla yol gösteren ve emekleriyle hayatımıza dokunan değerli kadın öğretmenlerimize, 8 Mart Kadınlar Günü'nde bir kez daha minnettarlığımızı sunuyoruz. Sadece ders değil, hayat dersi veren; hem akıl hem de gönül öğreticilerimiz olan kadın öğretmenlerimiz, bizlere sevgi, sabır ve azimle her gün yeni bir şeyler katıyor.

Onların gücü, zarafeti ve özverisi, sadece sınıflarda değil, kalbimizde de iz bırakıyor. Kadınlar Günü'nde, bizlere kattıkları her şey için teşekkür ediyor, sevgi ve saygıyla onlara olan minnettarlığımızı paylaşıyoruz. İyi ki varsınız, iyi ki bizim öğretmenlerimizsiniz.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü tarihi

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, her yıl 8 Mart'ta kadınlar için ortak taleplerini haykırabildikleri bir mücadele günü olarak anılmaktadır. 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde dünyanın dört bir yanından eşitlik taleplerinin yükseldiği bir gündür.

8 Mart 1857... Amerika Birleşik Devletleri'nin New York kentinde bir tekstil fabrikasında yükselen alevler ve haklarını aradıkları için alevlerin arasında mahsur bırakılan kadınların acı dolu çığlığı, aslında bugünün eşitlik taleplerini ortaya çıkardı.

ABD'nin New York kentinde, bir tekstil fabrikasında yaklaşık 40 bin kadın işçi, daha iyi koşullarda çalışmak için greve başladılar. Polisin işçilere saldırması ardından da kadın işçilerin fabrikaya kilitlenmesi 8 Mart'ı anma gününe dönüştüren olayların zeminini hazırladı.

Söz konusu fabrikada, kadınlar içeriye kilitlenmiş vaziyetteyken çıkan yangın tam bir katliam yaşanmasına sebep oldu. İşçiler fabrikanın önünde kurulan barikatlar sebebiyle yangından kaçamadılar. Tüm bu olaylar silsilesi ardından haklarını arayan 120 kadın işçi can verdi. İşçilerin cenaze törenine 10 bini aşkın kişi katıldı.

8 Mart'ın Uluslararası Mecrada Kabulü

Dünyada ses getiren bu katliamın ardından yıllar sonra takvimler 26-27 Ağustos 1910'u gösterdiğinde, Danimarka'nın Kopenhag kentinde, 2'nci Enternasyonale bağlı kadınlar toplantısında (Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı) Almanya Sosyal Demokrat Partisi önderlerinden Clara Zetkin ve Rosa Luxemburg bir öneri sundu. 8 Mart 1857 tarihindeki tekstil fabrikası yangınında ölen kadın işçiler anısına 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü olarak anılması önerisi bu toplantıda oybirliğiyle kabul edildi. İlk başlarda tarihi kesinleşmediği için ilkbaharda yapılan anma, ardından 8 Mart bilinciyle dalga dalga tüm dünyaya hızla yayılmaya başladı.

Tarihin 8 Mart olarak saptanışı ise 1917 Ekim Devrimi'nin önderi ve Sovyetler Birliği'nin kurucusu Lenin'in dönemine uzanıyor. 1921'de Moskova'da gerçekleştirilen 3. Uluslararası Kadınlar Konferansı'nda (3. Enternasyonal Komünist Partiler Toplantısı) gerçekleşti. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün Türkiye'de ilk kez kutlanması da bu tarihlerde gerçekleşti. Moskova'da gerçekleşen 3. Uluslararası Kadınlar Konferansı'nda 8 Mart'ın tarihi kesinleşirken adı da, "Dünya Emekçi Kadınlar Günü" olarak belirlendi. Birinci ve İkinci Dünya Savaşı yılları arasında sosyalizmin yayılmasından çekinen bazı ülkelerde anılması yasaklanan Dünya Kadınlar Günü, 1960'lı yılların sonunda Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleşen çeşitli gösterilerde anılmaya başlanmasıyla batı ülkelerinde daha güçlü bir şekilde gündeme geldi. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 16 Aralık 1977 tarihinde 8 Mart'ın "Dünya Kadınlar Günü" olarak anılmasını kabul etti.

Tarihte Uzun ve Anlamlı Bir Yolculuk

Türkiye Cumhuriyeti, batı toplumlarının 200 yılda gerçekleştirdiği aydınlanma devrimlerini 10 yılda hayata geçiren bir mucizenin adı olmuş, aydınlanma ve modernleşme süreciyle diğer Müslüman ülkelere ve dünyaya örnek gösterilen bir ülke konumuna gelmiştir.

İnsan haklarının korunmasının ve bu çerçevede kadın ve erkek güç dengesinin, yani eşitliğin sağlanmasının tek yolunun hukuktan geçtiğinin bilincindeyiz.

Afganistan'da uzun yıllar boyunca kadınların çalışmasını, yanında ailesinden bir erkek olmadan tek başına dışarı çıkmasını, okula gitmesini yasaklamış ve Afgan kadınlarına ve çocuklarına uyguladığı zulümle tarih sayfalarına geçmişti.

Ne yazık ki dünyada insan hakları ile kadın haklarının gelişimi aynı zaman diliminde gerçekleşmemiştir. Esasen insan haklarını güvence altına alacak hukuki metinlerin tarihi bin yedi yüzlerin sonlarına dayanmaktadır. Kadın haklarıyla ilgili düzenlemeler ise yüzyıllar sonra hayat bulabilmiştir.

1776'da Amerika'da Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi ilan edilmiştir. Martin Luther King'in Katolik Kilisesi'ne karşı yönelttiği ahlak ve dine bağlılık eksikliği ve dinin ticari malzeme haline getirilmesi eleştirileri ile "yalan söylüyorsunuz, sizin anlattığınız din, benim dinim değil" haykırıları ve ardından, soylular ve rahiplerin geniş imtiyazlara sahip olması ve toplum üzerindeki siyasi, ekonomik ve sosyal baskısı sonucu ortaya çıkan 1789 Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi, devletin ana hedefinin insan haklarını gerçekleştirmek olduğunu, özgürlüklerin, kanunlarla güvence altına alınması gerektiğini ve ancak kanunlarla sınırlanabileceğini vurgulamıştır.

1791 Kadın ve Yurttaş Hakları Bildirgesi, "Kadınların doğal, devredilemez ve kutsal haklarını bir bildirgeyle ilân etmeye karar verdik." diye başlamaktadır. Bildirge'nin 1. Maddesinde yer alan "Kadın özgür doğar ve erkeklerle haklar bakımından eşittir." cümlesi de bin yıllardır kadınların attığı çılgınlıkların ifade bulmuş şeklidir ve dünya tarihindeki önemli yerini almıştır.

Fransız Devrimi'nin ardından ilan edilen 1789 İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'nin savunucuları dahi kadınların hak taleplerini ve başkaldırılarını ne yazık ki kabul edememiş ve bu süreç Kadın Hakları Bildirgesi'ne önderlik yapan'un 3 Kasım 1793 de giyotinle idamına kadar gitmiştir. Gouges idama giderken şöyle sesleniyordu: "Titreyin, çağdaş Tiranlar! Mezarımın derinliklerinden duyulacak sesim. Cesaretim, sizin daha barbar davranmanıza neden oluyor."

Olympe de Gouges, erkeklerin kadınlar üzerindeki hakimiyetinin tüm eşitsizlik biçimlerinin kaynağı olduğunu düşünmekteydi. Tarihe geçmiş "Kadının idam sehпасına çıkma hakkı varsa, kürsüye çıkma hakkı da olmalıdır." sözü de ona aittir.

8 Mart 1857 tarihinde New York'ta "eşit ücret" talebiyle greve giden, tekstil işinde çalışan ve yangında hayatlarını kaybeden kadınlar, kadınların ekonomik hak ve özgürlük taleplerinin öncüleri olarak belleklere kazınmıştır.

1948 yılında Birleşmiş Milletler tarafından onaylanan İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin birinci maddesi, "bütün insanlar onur ve haklar bakımından eşit ve özgür doğarlar" cümlesiyle başlar. Bu bildirgede genel olarak kamusal alanlarda yaşanan hak ihlallerine yer verilmiştir, ancak özel alan-kamusal alan ayrımı yapmayarak ve kadınların kadın olmalarından kaynaklı hak ihlallerini ve özel alanlardaki mağduriyetlerini görmediği için kadın hakları açısından eleştirilmiştir. Hâlbuki kadınlar, hem kamusal alanda dışlanmakta hem de özel alanda zorla evlendirilme, eğitim alamama, şiddete maruz kalma, medeni haklara sahip olamama gibi pek çok mağduriyeti sadece kadın oldukları için yaşamaktadırlar.

Zamanla uluslararası toplum, dezavantajlı gruplar dediğimiz kadın, çocuk, yaşlı, engelli gibi grupların haklarını tam olarak koruyamadığını görmüş ve ekonomik alanda başlayan uluslararası kadın hareketi, kadın hakları mücadelesi, zaman içinde, geleneksel insan hakları yaklaşımındaki özel alan-kamusal alan ayrımını sorgulayarak, sosyal, siyasal ve kültürel hak taleplerini de içerir şekilde kadının insan haklarının kapsamında önemli bir dönüşüm yaratmıştır.

DÉCLARATION
DES DROITS
ET DE LA
FEMME

Quand on
Quand on

LES représentants
titués en assemblée
au bout de la carrière
vaux, n'ont pas cru
d'une manière plus
fant les droits de la
eux en apparence, ma
dus de voir un festi

Birleşmiş Milletler 1975 yılını “Uluslararası Kadınlar Yılı” olarak ilan etmiş ve BM 1. Dünya Kadın Konferansı Mexico City’de yapılmıştır. Konferansın başlığı “eşitlik, kalkınma ve barış” olarak belirlenmiştir. Bu konferanslar dizisi 1980’de Kopenhag’da, 1985’te Nairobi’de devam etmiştir.

Birleşmiş Milletler tarafından 1979’da kabul edilen ve 1981’de yürürlüğe giren Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) 1980’de imzaya açılmış ve Türkiye tarafından da 1985’te onaylanmıştır. “Sözleşme, kadın-erkek eşitliğine dayanmayan bir “kadın hakları” anlayışını kabul etmemekte, taraf devletlerin insan haklarını daima kadın-erkek eşitliği temelinde gerçekleştirmelerini savunmaktadır.

Birleşmiş Milletlerce Kadınlara Yönelik Şiddetin Tasfiyesine İlişkin Bildirge kabul edilmiş, “kadınların ve kız çocuklarının insan haklarının, evrensel insan haklarının ayrılmaz, bölünmez ve vazgeçilmez bir parçası” olduğu kabul edilmiştir.

Viyana Konferansı’ndan sonra kadınların, yaşama hakkı, güvenlik hakkı, eğitim hakkı, özgür iradelerini kullanabilme hakkı gibi en temel insan haklarını talep ettikleri gerçeği uluslararası alanda kabul görmeye başlamıştır. O güne kadar, “özel alan” denilerek devletin yetki alanına girmediği düşünülen insan hakları ihlalleri ve ev içi şiddet uluslararası konferansların gündemlerinde tartışılmaya başlanılmıştır.

Kadın haklarının temellerinin atıldığı 18. yüzyılın etkileri kısmen de olsa Osmanlı Devleti’nde etkilerini göstermiştir. “Osmanlı Müdafaa-i Hukuk-ı Nisvan Cemiyeti” gibi kadın dernekleriyle “Kadınlar Dünyası” gibi kadın dergileri, kadınların kendilerini ifade edecek, hak taleplerini dile getirecekleri yerler olmuştur.

“1868 yılında çıkarılan Terakki gazetesi kadınlar lehine yayın yapan bir gazetedir. Kadın hakları ve seçimden söz eden ilk gazete budur. Kimliklerini açıklamasa da kadın mektuplarına yer vermiştir. Bu mektuplarda kadınlar kendi sorunlarını dile getirmiştir. Mektuplardan birinde vapurlarda kadınlara ayrılan yerlerin kötülüğünden yakınılmış, erkeklerle aynı vapur ücreti ödemelerine karşın, böyle hor görülmelelerinin nedeni sorulmuştur.”

“

“1869 yılında ilk kadın dergisi olarak nitelendirilebilecek Terakki-i Muhadderat çıkarılmıştır. Dergide yayımlanan Rabia imzalı mektupta: “Şurasını iyi bilmek gerekir ki ne erkekler kadınlara hizmetkâr, ne de kadınlar erkeklere cariyeye olmak için yaratılmıştır. El ve ayak, göz, akıl gibi vasıtalarda bizim erkeklerden ne farkımız vardır?”

“Yayın hayatına 1886’da başlayan Şükûfezar dergisi yalnızca kadınların çıkardığı bir kadın dergisidir. İlk sayısında derginin bu amacı şöyle ifade edilmiştir: “Biz saçı uzun aklı kısa diye erkeklerin hande-i istihzasına hedef olmuş bir taifeyiz. Bunun aksini ispat etmeye çalışacağız.”

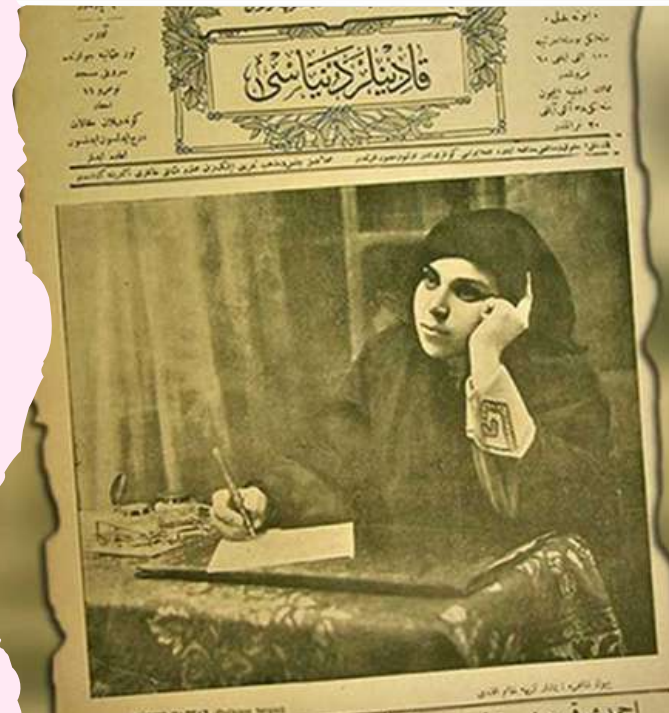
Kadın hakları alanında en büyük mücadeleyi veren ve o dönemde kadın ve erkeğin toplumsal rollerini sorgulayan ve yazılarla bunu ifade eden en kapsamlı ve tüm yazarları kadın olan dergi, “Kadınlar Dünyası” dergisidir.

İlk sayısında yayımlanan “Mukaddime” başlıklı yazıda kadınlar şöyle seslenmektedir. “... Biz Osmanlı kadınları kendimize mahsus inceliğimiz, kendimize mahsus âdet ve âdabımız vardır. Onu erkek muharirler bir kadının anlayabileceği ruhla anlayamazlar, lütfen bizi kendimize bıraksınlar, hayallerine baziçe(oyun) buyurmasınlar.

Bu dergide kadınlar daha pek çok yazıyla hak taleplerini dile getirmişlerdir.

II. Meşrutiyet’ten sonra kurulan Osmanlı Müdafaa-i Hukuk-ı Nisvan Cemiyeti gibi dernekler ve Paris ve Berlin’de yapılan bazı kadın konferanslarıyla kadınlar taleplerini topluma ve devlete iletmeye çalışmışlardır.

Hatta beyaz başörtüsü takarak konferansa gelen kadınlar nedeniyle “Beyaz Konferans” adıyla düzenlenen konferansların sonuçları kadın dergilerinde yayımlanmıştır. Bu konferanslarda kadınlar zekâca ve mücadele azmi itibarıyla erkeklerden bir farkları olmamasına rağmen neden bu makûs talihi yaşadıklarını sorgulamakta ve kadın erkek eşitliğine vurgu yapmaktadırlar.

1900'lerin başında uluslararası alanda başlayan kadın hareketleri zaman içinde her yere yayılmaya başlamış ve Osmanlı'da da etkisini göstermiştir. Dernekler çalışmaları sırasında özellikle sosyal ve medeni hakları yüksek sesle dillendirilmeye başlamış; kadına boşanma hakkının tanınması, çalışma hakkının verilmesi, çok eşliliğin önlenmesi, iş hayatına kadının da katılımının sağlanması gibi pek çok talepte bulunmuşlardır.

Halide Edip ve arkadaşları tarafından 1908 yılında "Teal-i Nisvan Cemiyeti" kurulmuştur. Dernek kadınların dünyaya açılmasını sağlamak üzere bilinçlendirme çalışmaları yapmış, İngilizce kursları vermiş, kadın ve erkek birlikte düzenlenen konferanslara imza atmıştır. Bu süreçte siyasi hak talepleri de dile getirilmeye çalışılmış ve bu konuya Nezihe Muhittin önderlik etmiştir.

Kadının seçme seçilme hakkını elde etmesi ve sosyal ve ekonomik hayata erkek ile eşit şekilde katılmasını amaç edinmiş bu kadın hareketi Mustafa Kemal Atatürk'ün aydınlanma devrimlerini desteklemiştir.

Cumhuriyetin ilanıyla başlayan Cumhuriyet Projesi aydınlanma, dönüşüm, çağdaşlaşma, sanayileşme ve hukuk devrimleriyle yoluna devam etmiştir. Avrupa'nın yüzyıllar süren kadın hakları mücadelesi, Türkiye'de Cumhuriyetle birlikte yaşam alanı bularak gündeme gelmiş ve gerçekleştirilen hukuki düzenlemelerle özellikle kadının yeri yeniden şekillenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti, batı toplumlarının 200 yılda gerçekleştirdiği aydınlanma devrimlerini 10 yılda hayata geçiren bir mucizenin adı olmuş, aydınlanma ve modernleşme süreciyle diğer Müslüman ülkelere ve dünyaya örnek gösterilen bir ülke konumuna gelmiştir. İşte bu süreçte kadınlara özgürlük kapıları açılmaya başlanmıştır. Demokrasinin, Hukuk Birliği'nin olmazsa olmaz koşulu olan laiklik ilkesi, aynı zamanda kadın haklarının da güvencesi olmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, siyasal ve sosyal hakların öncelikle kadınlar ve tüm vatandaşlar tarafından özgür bir şekilde kullanılmasının gerekliliğine inanmış ve devrimlerinde bunlara öncelik ve önem vermiştir. TBMM'nin açılmasının ardından 1923'te Cumhuriyet'in ilanı, 1921, 1924 Anayasaları (1927 değişiklikleri), 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu, halifeliğin kaldırılması, 1926'da çıkan Medeni Kanun, 1930 ve 1934'te çıkarılan yasalarla kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınması, 1937'de laiklik ilkesinin Anayasaya girmesiyle, egemenliğin millete ait olduğu, Türk Milleti'nin hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin bir bütün olduğu, kadın ve erkeğin eşit hak ve özgürlüklere sahip olduğu vurgusu yapılmış ve kadın haklarının şahlandığı bir dönem olmuştur.

Hukukumuz ve eğitim sistemimiz çağdaş ve laik bir nitelik kazanmış, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulüyle kız çocuklarının eğitime katılma ve kız-erkek birlikte eğitim alabilme hakkına kavuşmaları, medreselerin ve mahalle mekteplerinin kapatılmasıyla da eğitim birliği sağlanmıştır. Başta Türk Medeni Kanunu olmak üzere Borçlar, Ticaret, İcra-ıflas, Türk Ceza Kanunu'nun kabulüyle Şer'iye ve Evkaf Vekaleti'nin, mecellenin ve şer'iye mahkemelerinin kaldırılmasıyla laik hukuk sistemi benimsenmiştir.

Görülmektedir ki ülkelerin gelişmişlik düzeyi ile kadın haklarına verdikleri önem arasında doğrudan bir bağlantı bulunmaktadır. Bu gün kadın hakları konusunda yapacak daha çok şey, atılacak çok adım olsa da kazanımların, hak ve özgürlüklerin kaldırım taşlarının Cumhuriyet'le döşendiği görülmektedir. Anayasa'nın 2. Maddesinde ifadesini bulduğu üzere "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir." İşte, kadın haklarının koruyucu çatısı da demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti anlayışıdır.

Kurtuluş Savaşı'nda Vatanı İçin Mücadele Eden Kahraman Türk Kadınları

93 Harbinde Ruslarla mücadele eden Nene Hatun ile başlayan Türk Kadını'nın memleketi düşmanlardan kurtarma azmi Milli Mücadele'de had safhaya ulaşmıştır. Milli mücadele kadın kahramanları yüzyıllar geçse de unutulmayacak isimlerdir. Her birinin destansı mücadelesi her zaman gönüllerimizde yaşayacaktır. Milli mücadelenin kadın kahramanları ile ilgili yaptığımız araştırma sonucunda elde ettiğimiz bilgiler aşağıda anlatılmıştır.

1. Halide Onbaşı (Halide Edip Adivar) (1884-1964)

Halide Edip, 1919 yılında İstanbul halkını ülkenin işgaline karşı harekete geçirmek için yaptığı konuşmaları ile zihinlerde yer etmiş usta bir hatiptir. Kurtuluş Savaşı'nda cephede Mustafa Kemal'in yanında görev yapmış, sivil olmasına rağmen rütbe alarak bir savaş kahramanı sayılmıştır. Savaş yıllarında Anadolu Ajansı'nın kurulmasında rol alarak gazetecilik de yapmıştır.

2. Nezahat Onbaşı (Nezahat Baysel) (Ö. 24 Eylül 1994)

Albay Hafız Halit Bey, komutasındaki 70. alayla birlikte Milli Mücadele saflarına katılmış; ancak eşi Hadiye Hanım daha 24 yaşındayken vereme kurban gittiğinden ve o yıllarda İstanbul işgal altında olduğundan, küçük kızını da yanında götürmek zorunda kalmıştır.

Böylece kader küçük Nezahat'ı, daha 9 yaşındayken cepheyle tanıştırmış, 12 yaşına kadar tam üç sene müddetle cephelerde bilfiil babasının yanında savaşmıştır.

Nezahat Onbaşı babasıyla birlikte, Geyve Savaşı, Konya İsyanı, Birinci ve İkinci İnönü Savaşları ile Sakarya ve Gediz Muharebelerinde yer almış ve gösterdiği kahramanlıklarla 70. alayın simgesi olmuş, alay kızlı alay diye anılmış hatta Mustafa Kemal Paşa ve İsmet Paşa'nın dahi dikkatini çekmiştir.

3. Şerife Bacı (Ö. 1921)

Şerife Bacı, Kurtuluş Savaşı'nda yaşlı kadın ve erkekler ile birlikte İnebolu'da bulunan cephaneleri Ankara'ya götürülmesinde çocuğu ve kağnısıyla yer alırken kış şartları nedeniyle Aralık 1921'de donarak öldü.

Anlatılan odur ki, cephaneye ıslanmasın diye battaniyesini cephaneye sarmış bebeğine de sarılıp onun donmaması için uğraş vermiştir.

4. Fatma Seher Erden (Erzurumlu Kara Fatma)

1888'de Erzurum'da doğdu. Subay Dervişlerden Ahmet Bey ile evlendiğinde Balkan Savaşı'na katıldı, askerlik hayatını eşi ile birlikte paylaştı. I. Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi'nde kendi ailesinden dokuz-on kadınla birlikte savaştı. Eşi Binbaşı Ahmet Bey'in Sarıkamış'ta şehit olduğu haberini aldıktan sonra memleketi Erzurum'a döndü.

1919'daki kongre günlerinde, Mustafa Kemal'e bizzat görüşebilmek için Sivas'a gitti. Milis Müfreze Komutanı olarak batı cephesinde görevlendirildi.

Aldığı talimatla İstanbul'a gitti, silah ve adam kaçırma faaliyetlerinde bulundu. İzmir'in Yunan işgaline uğraması üzerine İzmir'e geçerek kurtuluşu için savaştı.

Bir keresinde, onbaşı olduğunda neredeyse sadece kadınlardan oluşan birliği ile düşmanın cephe gerisine bir saldırı düzenledi ve aralarında bir Yunan subayı toplam 25 esir askerle geri döndü.

5. Halime Çavuş

Kastamonu'da doğan, anne-babasının "kızım gitme" şeklinde yalvarışlarını dinlemeden mücadeleye katılan Halime Çavuş, uzun yıllar Halim Çavuş zannedildi. Kurtuluş Savaşı'na giderken erkek kılığına girdi, erkek gibi traş oldu, saçını kazıttı ve kimseye kadın olduğunu söylemeden Türk askerinin arasına karıştı. Mühimmat taşımada birçok görev yaptı. Düşmanın açtığı ateş sonucu bir ayağı sakat kaldı. Bir keresinde İnebolu'dan cepheye cephane taşıırken Mustafa Kemal Paşa'ya rastladı. Ancak rastladığı kişinin O olduğunu bilmiyordu Mustafa Kemal Paşa "Sen üşüyor musun böyle?" diye sordu. "Bey, 100 bin kişi kurtulacak. Ben öleceğim de ne olacak?" dedi.

6. Hafız Selman İzbeli

Kastamonu müdafa-i hukuk cemiyeti, kadınlar kolu kurucularından ve Kastamonu'daki İLK KADIN MECLİS ÜYESİ, sıkı bir Atatürk hayranı ve kendi deyimiyle 'Cumhuriyet kadını' idi.

Kurtuluş Savaşı sonrasında Kastamonu'daki kadınları toplamış, asker için çorap, fanila ördürüp cepheye göndermişti.

Varlıklı bir aileden geliyordu. Asker Kastamonuya geldiğinde hepsini yolda karşılayıp doyurmuştu.

Hep ben Cumhuriyetçiyim demiş, savaştan sonra yeni baştan herkes gibi Türkçe harflerle okuma yazmayı öğrenmişti. Hafız Selman hanıma milletvekilliği de önerilmişti. 'Hafız olduğum için başımı açmam, başımı açamayacağım için de Milletvekili olamam' diyerek kabul etmemişti.

7. Gördesli Makbule (1902-24 Mart 1922, Kocayayla/Akhisar)

Makbule Hanım daha bir yıllık evli iken eşinin yanında Milli Mücadele'ye katılmıştır. 15 Mayıs 1919 tarihinde Yunan ordusunun İzmir'i işgaliyle Batı Anadolu'yu işgale başlaması sonucu 7 Kasım 1921'de kocası Halil Efe ile Türk çetelerine katıldı. Yunan kuvvetleriyle çıkan çatışmalarda bulundu. Yunanlar Sakarya Muharebesi'ni kaybederek Afyon mevzilerine çekildiklerinde, bir taraftan da Halil Efe'nin Gördes-Sındırgı-Akhisar bölgesinde faaliyet gösteren çetesinin saldırıları ile karşılaşılıyorlardı. Kocayayla baskınında geri çekilen silah arkadaşlarına cesaret vermek için hızla öne atılınca başından vurularak şehit olmuştur.

8. Çete Emir Ayşe

Yunan askeri Aydın'a doğru geldiğinde iki arkadaşı ile birlikte Menderes'in diğer tarafına geçmeye çalışan Emir Ayşe, arkadaşlarının kayıktan düşüp boğulması sonucunda geri dönmüş ve Çanakkale'de ölen kocasından kalan tek hatıra elmas küpelerini bozdurup kendine bir tüfek almış, dağa çıkmış ve Yörük Ali Efe'ye katılmıştı. Aydın'ın kurtuluşu olan 7 Eylül tarihine kadar Yunanlarla savaşmıştı. Savaş sonrası Atatürk İstasyon Meydanı'nda Çete Emir Ayşe'nin de aralarında bulunduğu kahramanlara İstiklal Madalyası takmıştı. "Savaşım Yunana karşı, elimde kalan en değerli şey Atatürk'ün göğsüme taktığı İstiklal Madalyası'dır" demişti.

9. Tayyar Rahmiye

Adanalı Rahmiye Hanım, 1920 yılında Türkler ile Fransızlar arasında yapılan Kurtuluş Savaşına katılmıştı. Savaşın ilk zamanlarındaki görevleri keşif ve cephe gerisinde kundakçılık yapmak ve bu görevlerini birçok kahramanlıkla gerçekleştirmiştir. Daha sonra kendi de savaşta çarpışmalara katılmıştır. 1920'de Fransızlara karşı harekete geçildiği sırada Türk askerlerinde yorgunluk ve korku sebepleriyle bir duraksama olunca, "Ben kadın olduğum halde ayakta duruyorum da, siz erkek olarak yerlerde sürünmekten utanmıyor musunuz?" demiş ve askerlerin toparlanmasını sağlamıştır. Aynı muharebede ateş hattında kalan iki arkadaşını korumak için ileriye atıldığında şehit olmuştu. Ve daha yüzlercesi... Ruhları şad olsun...

TÜRKİYE'DE MESLEKLERİNİN İLKİ OLAN KADINLAR

Kadınların sınırlandırıldığı ev alanından çıkarak sosyal hayata katılmalarının önemli adımlarından birini kadınların da meslek hayatına eşit katılımı oluşturuyor. Tabii burada ilk hareketi başlatmış olanların yaktığı ışığın yeri bambaşka. Ülkemizde mesleğinin ilki olarak topluma öncülük eden kadınlara bu yazı vesilesiyle tekrardan anmış olduk. İşte, mesleklerinin ilkleri olarak hemcinslerine yeni yollar açan o kadınlar...

Safiye Ali - İlk Türk Kadın Doktor

Sultan Abdülaziz ve II. Abdülhamit'in yaverlerinden Ali Kırat Paşa'nın kızı olan Safiye Ali 1894 yılında İstanbul'da doğdu. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın doktorudur. Darülfünun Tıp Fakültesi kız öğrenci kabul etmediği için dönemin Maarif Nazırı Şükrü Bey'in yardımıyla devlet bursu alarak Almanya'ya gitti. Würzburg Üniversitesi'nde tıp eğitimi aldı. Eğitimini tamamladıktan sonra İstanbul'a dönen Safiye Ali, ilk muayenehanesini Cağaloğlu'nda açtı. Kadın ve çocuk hastalıkları üzerine çalışan Safiye Ali, 1925'te Himaye-i Etfal Cemiyeti'ne devredilen Süt Damlası Bakım Evleri'nin başına geçti. Hilal-i Ahmer Hanımlar Merkezi Küçük Çocuklar Muayenehanesi'ni kurdu. Türk Kadınlar Birliği'nde feminist çalışmalar gerçekleştirip fuhuşla mücadele yürüttü. Kanser hastalığına yakalandıktan sonra Almanya'ya döndü. 1952 yılında Almanya'nın Dortmund şehrinde hayatını kaybetti.

Semiha Es - İlk Türk Kadın Fotoğrafçı

Türkiye'nin ilk kadın fotoğrafçısıdır. Aynı zamanda savaş muhabirliği yapmıştır. 1912 yılında İstanbul'da doğdu. Ünlü gazeteci Hikmet Feridun Es'le evlilik yaptı. Küçük yaşlarından başlayarak fotoğraf çekmeye merakı olmasına rağmen meslek olarak fotoğrafçılığa ve gazeteciliğe başlamasında gazeteci eşiyle birlikte yaptığı seyahatler önemli yer tutan Semiha Es, 1950 – 1953 yılları arasında Kore Savaşı'nda Hürriyet gazetesi muhabiri olarak çalıştı. Zor koşullar altında cephelerde, karargahlarda savaşın eziciliğine tanık olarak çalışma hayatına devam etti. Vietnam, Tahran, Hollywood gibi bölgelerde fotoğraflar çekti. Uzun yıllar boyunca erkek mesleği olarak kalmış fotoğrafçılıkta önemli bir isim olmayı hak etmiş olmasına rağmen ismi ancak eşinin ismiyle birlikte telaffuz edilmiştir. Semiha Es 2012 yılında, ardında onlarca fotoğrafı yadigar bırakarak 100 yaşında hayata gözlerini yumdu.

Sabiha Gökçen - İlk Türk Kadın Savaş Pilotu

1913'te Bursa'da doğdu. Henüz küçük bir çocukken anne ve babasını kaybetti. Atatürk, Bursa ziyareti sırasında tanıdığı bu küçük kızı evlat edindi. 1935 yılında THK bünyesindeki Türkkuşu adlı uçuş okulunun gösterilerini seyretmesiyle hayatı değişen Sabiha, bu tarihten sonra havacılığa ilgi duydu. Kırım'da yüksek planörcülük eğitimi, Eskişehir Havacılık Okulu'nda da özel dersler aldı ve 1936'da motorlu uçaklarla uçuş yapmaya başladı. 1937'deki Dersim Harekatı'nda görev alarak dünyanın ilk kadın savaş pilotu oldu. Uzun yıllar uçuş hocalığı yaptı ve THK Yönetim Kurulu Üyesi oldu. 1996'da Amerikan Hava Kurmay Koleji'nin mezuniyet törenine onur konuğu olarak davet edildi ve törende "Dünya Tarihine Adını Yazdıran 20 Havacı" arasına seçildi. Sabiha Gökçen, bu ödüle layık görülen ilk ve tek kadın pilottur. 2001 yılında, doğum tarihi olan 22 Mart günü, GATA'da hayatını kaybetti.

Samiye Cahid Morkaya - İlk Türk Kadın Araba Yarışçısı

Türkiye'nin ilk kadın otomobil yarışçısı olan Samiye Hanım, 1897 – 1972 arasında İstanbul'da yaşadı. Aynı zamanda kemeçe öğretmenliği yapan Samiye Hanım romancı Burhan Cahid Bey'le evlendi. Otomobillere olan tutkusu sebebiyle Turing Klüp'ün yarış etkinliklerine katıldı. 1930'larda tek kadın sürücü olarak katıldığı yarışlarda dereceler elde etti. 1932'de, İstinye – Zincirlikuyu arasında düzenlenen yarışta birincilikle bitirdi. Yarışlarda, kadınların katılabileceğine dair bir madde olmamasını ileri süren yarış ikincisi Paşazade Vehbi Bey, duruma itiraz etti. Mahkemeye uzanan itirazlar,

Sultanahmet Sulh Hukuk Mahkemesi'nin Morkaya'ya ait birinciliği onaylamasıyla son buldu. 1934'te, aynı parkurdaki yarışta kaza yapan Samiye Hanım ağır yaralandı. Bu kaza sonrası parmaklarını bir daha oynatamayacağı için kemeçe çalmayı bıraktı ama otomobil tutkusundan hiç vazgeçmedi.

Nuran Devres - İlk Türk Kadın Televizyon Spikeri

1948 yılında Ankara'da dünyaya gelen Nuran Devres, Türkiye'nin ilk kadın spikeridir. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi'nde İngiliz Filolojisi bölümünden mezun olan Devres, üniversite eğitimi sırasında TRT'nin açmış olduğu spikerlik sınavını kazandı. 31 Ocak 1968 tarihinde, henüz 20 yaşındayken, TRT'nin Ankara'daki ilk deneme yayınının spikerliğini yaparak Türk Televizyon Tarihi'nin önemli bir anına bizzat tanıklık etti. Anons spikerliğinin yanı sıra özel program sunuculuğu da yaptıktan sonra 1971 yılında TRT'deki görevini bırakıp Amerika'ya gitti. İlerleyen yıllarda dizi senaryoları yazmaya başladı ve Kara Melek başta olmak üzere popüler olmuş birçok yapıyı kaleme aldı. Senaryo yazarlığında bulunduğu dizilerin çoğunda yer alan entrika ve gizler sebebiyle "Entrikalar Kraliçesi" olarak da bilinmektedir. Nuran Devres yazarlık yaparak çalışma hayatına devam etmektedir.

Afife Jale - İlk Türk kadın tiyatro oyuncusu

1902'de İstanbul'da doğan Afife Hanım, sahneye çıkan ilk Türk kadın oyuncu olarak kabul edilir. Babası tiyatrodaki yer almasını basitlik olarak niteliyordu ve Afife'ye karşı çıkıyordu. Afife Hanım, ilk defa Hüseyin Suat'ın "Yamalar" oyununda Jale takma adıyla sahne aldı ve bundan sonra Afife Jale adıyla tanınmaya başladı. Ancak Müslüman Türk kadınlarının sahnede rol almasının yasak olması ve polis baskınları yüzünden tiyatroyu zorunlu olarak bıraktı. Afife Jale, babasının da evlatlıktan reddetmesiyle bunalıma girdi ve morfin bağımlısı oldu. Bestekar Selahattin Pınar'la evlendi. 1923'te Atatürk, Türk kadınının sahneye çıkması önündeki yasağı kaldırdı. Böylece tiyatroya geri dönse de morfin bağımlısı olan Afife Jale'nin sağlığı bir daha düzelemedi. Son yıllarını Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde geçiren Afife Jale henüz 39 yaşındayken hayata veda etti.

Sabiha Bengütaş - İlk Türk Kadın Heykeltıraş

Türkiye'nin ilk kadın heykeltıraşıdır. Aynı zamanda ressamdır ve 1920 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'nin Resim bölümüne girmiştir. Bir gün kendi kendine antik bir büstü kopya eden Sabiha Hanım, Heykel bölümündeki hocaların büstü beğenmeleri neticesinde bölüm değişti. Sanayi-i Nefise'nin açtığı bir sınavı kazanarak yurt dışına gitme hakkı kazandı, Roma'da Güzel Sanatlar Akademisi Profesör Luppi Atölyesi'nde eğitim gördü. Taksim Cumhuriyet Anıtı'nı yapan İtalyan Heykeltıraş Pietro Canonica'nın asistanı olarak çalıştı. 1925 ve 1926'daki Galatasaray Sergileri'ne katıldı. Çankaya Köşkü'nün bahçesindeki Atatürk Heykeli ve Mudanya'daki İnönü Heykeli'ni yaptı. Akil Muhtar Özden, Ahmet Haşim, Abdülhak Hamit Tarhan, Ali Fuat Cebesoy, Bedia Muvahhit, Hasan Ali Yücel gibi birçok önemli ismin büstünü yaptı. Büyükelçi Şakir Emin Bengütaş'la evli olan Sabiha Hanım 1992'de hayatını kaybetti.

Süreyya Ağaoğlu - İlk Türk Kadın Avukat

Azeri kökenlidir ve Türkiye'nin ilk kadın avukatı olarak kadının tarihi seyrinde önemli bir yere sahiptir. Siyasetçi ve düşünür Ahmet Ağaoğlu'nun kızıdır. 7 yaşındayken ailesiyle Türkiye'ye yerleşti. İstanbul Kız Lisesi'ni bitirdi ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde eğitim görmek istedi. Önceleri isteği önemsenmese de ısrarlarını sürdürdü ve fakültenin ilk kız öğrencisi olarak kadınların bu alana ilgisine ön ayak oldu. Mezun olunca Ankara'ya döndü ve babasının Mustafa Kemal'le arkadaşlığı sebebiyle dönemin önemli isimleriyle aynı çevrede yaşadı. 1936'da İstanbul Barosu'na geçti ve baronun Milletlerarası Barolar Birliği'ne üye olmasında büyük çaba gösterdi ve birliğin Yönetim Kurulu İdare Heyeti'ne seçildi. 1960'da Yassıada'da yargılanan kardeşi eski bakan Samet Ağaoğlu'nun avukatı oldu. 1989'da katıldığı bir panelde düşerek beyin kanaması geçirdi ve yaşamını kaybetti.

Remziye Hisar - İlk Türk Kadın Kimyager

Hem ilk Türk kadın kimyager hem de Fransa'da bulunan ünlü Sorbonne Üniversitesi'nden mezun olan ilk Türk kadındır. 1919 yılında İstanbul'daki Darülmüallimat'tan birincilikle mezun oldu ve Darülfünun'un Kimya bölümünde eğitim görmeye başladı. Türk bilim dünyasının, fen alanında Batı'nın başarısının gerisinde kalmasının verdiği hırsla çalışmalarına devam etti.

Doktor olan eşi Reşit Süreyya Gürsey'le birlikte Paris'e gitti ve Sorbonne'da kimya öğrenimine devam etti. Buradayken Paul Langevin ve Marie Curie gibi çok önemli fizikçi ve kimyagerlerden ders aldı. Erenköy Kız Lisesi'nde kimya öğretmenliği yaptı. İlerleyen yıllarda tekrar Paris'e gidip doktorasını tamamladı. İstanbul Üniversitesi ve İTÜ'de çalıştı. 1956'da Fransız Hükümeti tarafından "Akademik Memur" nişanı aldı. 1959'da Profesör oldu. 1991'de TÜBİTAK Bilim Ödülü'ne layık görüldü. 1992'de hayatını kaybetti.

Seniha Sami Moralı - İlk Türk Kadın Müzecisi

Türkiye'nin ilk kadın müzecisidir. 1886 – 1982 arasında yaşadı. İlk kadın romancılarından Hadice Fahriye'nin oğlu Rauf Bey'le evlendi ancak genç yaşta dul kaldı. Farsça, İngilizce, Fransızca gibi birçok dile hakimdi. Türk literatürüne kazandırdığı çeviri eserlerle kültürümüze büyük katkıları oldu. W. Shakespeare'den Kral III. Richard'ın Trajedisi, Koryalanus Faciası, Antonius ile Kleopatra gibi eserleri çevirdi. Bir zamanların haftalık popüler dergisi olan Hayat'ta kültür - sanat yazıları kaleme aldı.

1931'de Belgrad'ta ve 1933'te Marsilya'da yapılan Milletlerarası Kadınlar Kongresi'ne Türkiye'yi temsilen katıldı ve burada konuşmalar gerçekleştirdi. Soyadı Kanunu'nundan sonra Moralı soyadını aldı. Türk Kadınlar Birliği üyesi olan Seniha Sami Moralı feminizm üzerine çalışmalar gerçekleştirdi. Topkapı Sarayı Müzesi'ne atanarak cumhuriyet tarihinin ilk kadın müzecisi oldu.

Feriha Sanerk - İlk Türk Kadın Emniyet Müdürü

İlk Türk kadın emniyet müdürü olan Feriha Sanerk, 1923'te İzmir'de doğdu. Ailesinin ekonomik durumunun iyi olmamasına rağmen azimli bir kızdı ve geleceği için çok çaba sarf etti. 1941 yılında Ankara Üniversitesi'nde Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne girdi. Bu fakültede eğitim gören ilk kızdı ve okuduğu süre boyunca tek kız olarak kaldı. 1951'de kaymakamlık kursuna gitti ancak kadın olduğu gerekçesiyle bu mesleği icra edemedi. Emniyet Genel Müdürlüğü'ne başvurdu, komiser muavini olarak görev yaptı ancak burada da kadın olduğu gerekçesiyle ataması yapılmıyordu. Kendisine emniyet müdürü olamayacağı bildirilince Danıştay'a başvurdu ve davayı kazandı. 1953'te emniyet müdürü oldu. 1974 yılına kadar görev yaptı. Emeklilik yıllarını Antalya'da geçiren Feriha Sanerk'in hayatı "Nisvan – Tarihe Adını Yazdıran Kadınlar" belgesel serisine konu edildi. 2010 yılında hayatını kaybetti.

Jale İnan - İlk Türk Kadın Arkeolog

1914'te İstanbul'da doğan Jale Hanım, liseyi Erenköy Kız Lisesi'nde okudu. Ünlü arkeolog Aziz Ongan'ın kızı olması, arkeolojiye ilgi duymasını sağladı. Alexander von Humbolt'un ilk bursiyerlerinden biri olarak Almanya'ya gitti. Bir yıl sonra Türkiye'nin devlet bursunu kazandı. 1943'te "Roma Sikkeleri Üzerinde Kurban Merasiminin Sanat Tarihi Açısından İncelenmesi" isimli doktora tezini tamamladı. 1946'da İstanbul Üniversitesi'nde Klasik Arkeoloji kürsüsünün kuruluşunda Prof. Dr. Arif Müfid Mansel'in asistanı olarak yer aldı.

Türkiye'nin ilk kadın arkeoloğu olan Jale İnan, Perge ve Side kazılarında çalıştı. Antalya ve Side müzelerinin kurulmasında görev aldı. Ayrıca, Kremna ve Lyrbe-Seleukeia kurtarma kazılarını da gerçekleştirdi. Birçok bilimsel sorunu açığa kavuşturdu. 1995 yılında Türkiye Bilimler Akademisi'nin şeref üyesi oldu. 2001'de hayatını kaybetti.

Lale Aytaman - İlk Türk Kadın Vali

1944 doğumlu Lale Aytaman, 1991 senesinde Muğla Valisi olarak atanınca, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın valisi unvanını elde etmiş oldu. İstanbul doğumlu olan Lale Aytaman, Karaköy semtindeki Avusturya Kız Lisesi'nden mezun oldu. Yüksek öğrenimini İstanbul Üniversitesi'nde Alman Dili ve Edebiyatı üzerine yaptı. Hamburg'a giderek doktorasını tamamladı, kariyerine akademide devam ederek üniversite hocalığı yaptı. Muğla Valisi olarak atandıktan sonra dört yıl bu görevde kaldı. Görevi süresince olayları kadın bakışıyla daha derinlemesine görebildiğini belirten Aytaman, Türk halkını kadın – erkek eşitliğine hazır bulduğunu söyledi. 1995 seçimlerine ANAP kontenjanından Muğla milletvekili adayı olarak girdi ve seçimi kazandı. TBMM Kadının Statüsünü Araştırma Komisyonu Başkanlığı, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) ve Batı Avrupa Birliği (BAB) Milli Heyet Üyeliği yaptı

Tansu Çiller - İlk Türk Kadın Başbakan

Türkiye'nin ilk ve tek kadın başbakanı, ilk kadın dışişleri bakanıdır. 1993 – 2002 yılları arasında Doğru Yol Partisi Genel Başkanlığı yaptı. Başbakan yardımcılığı ve ekonomiden sorumlu devlet bakanlığı da yapan Çiller 1946 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. Amerikan Kız Koleji ve Robert Koleji'nde eğitim gördü. ABD'deki New Hampshire Üniversitesi'nde Ekonomi üzerine yüksek lisans, Connecticut Üniversitesi'nde doktora, Yale Üniversitesi'nde ise doktora sonrası çalışmalarını yaptı. 1983 yılında profesör oldu ve başta Boğaziçi Üniversitesi olmak üzere çeşitli üniversitelerde ders verdi. Siyasi hayatına 1990'da başladı, 1991'de milletvekili seçildi, 1993'te de DYP Genel Başkanı ve başbakan oldu. 1993 – 1996 arası başbakanlık görevinde bulunan Çiller, 2002 yılındaki genel seçimlerde partisi %9,8 oy oranıyla baraj altında kalınca aktif siyasetten çekildiğini açıkladı.

Fatma Aliye ve Zafer Hanım - İlk Türk Kadın Roman Yazarı

Türk edebiyatının ilk kadın romancısı dendiğinde akla iki isim geliyor. Zafer Hanım 1877 yılında, Kırım Harbi'nde askerlik yapanlara ve ailelerine kalemiyle destek vermek istedi ve Aşk-ı Vatan romanıyla Osmanlı literatürüne adını yazdıran ilk kadın oldu. Bir daha edebi eser vermemesi nedeniyle, bir kadının yazdığı ilk romana imza atsa da romancı sayılmaz. İlk kadın romancı olarak devlet adamı ve yazar Ahmed Cevdet Paşa'nın kızı Fatma Aliye kabul edilir. Fatma Aliye özel eğitim görmese de kültür bakımından yetkin bir çevrede yetişti ve gençliğinde ilk çevirilerini yaptı. Bu çevirileri "Bir Hanım" imzasıyla yayımladı. Ahmed Mithat Efendi'den destek gördü ve onunla birlikte "Hayal ve Hakikat" adlı romanı yazdı. 1892'de Muhadarat adlı romanını kendi adıyla yayınladı. Bu romandan sonra yazın yaşamına başka eserler de kazandıran Fatma Aliye Hanım 1936'da İstanbul'da öldü.

Semiha Berksoy - İlk Türk kadın opera sanatçısı

1910 yılında İstanbul'da ressam bir annenin ve şair bir babanın çocuğu olarak dünyaya geldi. Opera artisti, yüksek dramatik soprano, tiyatro sanatçılığı ve yazarlığın yanı sıra resim çalışmaları da yapmış olan Berksoy'un 2004 yılına kadar süren yaşamı, sürekli sanatla iç içe ve üretkenlikle geçmiştir. İstanbul Konservatuvarı'nda ve Güzel Sanatlar Akademisi, Namık İsmail Atölyesi ve Tiyatro Okulunda eğitim görmüştür. 1932 yılında ilk şarkılı komedisi olan Yalova Türküsü Opereti'nde yer aldı. 1934 yılındaysa ilk Türk opera temsili olan, Ahmed Adnan Saygun'un bestelediği ve Türkçe librettosunu Münir Hayri Egeli'nin yazdığı Firdevsi'den uyarlanan Özsoy operasında yer alarak sanat tarihimize önemli bir basamak oluşturdu. Darülbeyt'te oynadığı birçok operetten sonra başta Berlin olmak üzere Avrupa ülkelerinde temsillerde rol aldı. Türkiye'ye döndükten sonra hem ülkemizde hem yurt dışında çok önemli roller aldı. 1998'de Devlet Sanatçısı unvanını aldı.

Bir mesleği edinebiliyor olmak, sosyal hayata katılımın adımlarından birini atmak demek. Uzun yıllar boyunca kadınlar, iş yaşamının uzağında evdeki rollerini yaşamak zorunda kaldılar.

Günümüzde de devam eden kadın hareketleri bu haksızlıklarla mücadele edip büyük kazanımlar sağladı. Kadınlar, kamusal hayata katılıp iş kollarında boy gösterdikçe, aslında ne denli başarılı olduklarını da ortaya koymuş oldular.

OKUL DERGİSİ

Okulumuzun Misyonu:

Çağdaş eğitim anlayışı ışığında birbiriyle eşgüdüm içerisinde çalışan bir ekip olarak öğrencilerimizi çağın gereklerine uygun bilgili, bilinçli ve kültürel değerlerine sahip çıkan bireyler olarak yetiştirmektir.

ADRES : Güngör Mah. Güngör Cad. No39 Yüksekova /Hakkar

WEB - <https://besmay.sortaokulu.meb.k12.tr>

Telefon - 0438 351 32 14

Okuyucuya Mesaj

Bugün, her alanda iz bırakan, hayatımıza değer katan tüm kadınları kutluyoruz. Gücünüz, cesaretiniz ve sevginizle daha eşit, daha parlak bir dünya mümkün. Hep birlikte, daha güçlü bir geleceğe!

"Kadınlar, toplumların yarısını oluşturur. Bir milletin medeniyet seviyesi, kadınlarına verdiği değerle ölçülür."

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK